

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI TEMATIKA

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

2024/2025. tanév

12.a, 12.b, 12.c osztály

IRODALOM

Kötelező szerzők. Életművek, művek a magyar irodalomból

1. Ady Endre szerelmi lírájának modernsége
2. Arany János balladáinak világa
3. Babits Mihály ars poeticája
4. Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
5. Jókai Mór Az arany ember című regényének romantikus és realista jellemzői
6. József Attila tájköltészete
7. A lélektaniség megjelenése Kosztolányi Dezső műveiben
8. Mikszáth Kálmán novellaművészete
9. Petőfi Sándor látomásköltészete
10. A reformkor és a romantika tartalmi és forma sajátosságai Vörösmarty Mihály költészetében

Választható szerzők. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból

11. A témák sokszínűsége Balassi Bálint költészetében

Választható szerzők. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

12. Parasztbrázolás a 20. század magyar irodalmában - Móricz Zsigmond novellái alapján
13. Idill és háború kettősségének megjelenése Radnóti Miklós költészetében

Metszetek a 20. századi erdélyi, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai irodalomból

14. Kányádi Sándor költészete

Művek a kortárs magyar irodalomból

15. Varró Dániel költői világa

Művek a világirodalomból

16. A művészet nagy kódja: a Biblia
17. A világirodalmi modernség epikája (Thomas Mann: Mario és a varázsló, Franz Kafka: Az átváltozás)

Színház és dráma

18. Az ókori színház, Szophoklész: Antigóné
19. Madách Imre: Az ember tragédiája, nemzeti irodalmunk drámakölteménye

Az irodalom határterületei/Regionális irodalom

20. A megfilmesített irodalom (Örkény István Tóték és Fábry Zoltán Isten hozta, Örnagy Úr című művének összehasonlítása)

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI TEMATIKA

MAGYAR NYELV

Kommunikáció

1. A kommunikáció tényezői és funkciói.
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei.
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái.

A magyar nyelv története

4. A magyar nyelv eredete, a nyelvrokonság bizonyítékai, délibábos nyelvrokonítás
5. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott szövegemlékek.
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége, eredményei

Ember és nyelvhasználat

7. A nyelv társadalmi tagolódása szerinti csoportnyelvek, azok jellemző használati köre, szókincse.
8. A nyelv mint jelrendszer.
9. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre

A nyelvi rendszer

10. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
11. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok.

A szöveg

12. A szöveg témakör - A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák.
13. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok
14. A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra

A retorika alapjai

15. A nyilvános beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
16. Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése a szövegben.

Stílus és jelentés

17. A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke.
18. Az egyszerűbb szóképek: hasonlat, metafora, metonímia
19. Az egyszerűbb alakzatok: felsorolás, ismétlés, ellentét, gondolatrítmus

Digitális kommunikáció

20. A digitális kommunikáció szövegtípusai, nyelvi jellemzői, hatása.